

**SAVAITINIS LAIKRASTIS
"DRAUGAS"**
Eina Keturadieniais
IŠ CHICAGO, ILL.

KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitose šalyse \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMŲ
Su visokiais reikalais reikia kreiptis
šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRASTIS

**LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"**
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States \$2.00
Foreign Countries \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders
must be addressed to:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

Metai-Vol.-VII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 25 DIENA LAPKR. (NOVEMBER), 1915 M.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

No. 48

NORS SYKŲ VIENYBĖN SUEIKIME.

Rods, gana ir daug kalbės apie vienybę. Kiek apie ją kalbėta, visuomet apsižvelgiant ant vieno dalyko: ant vienybės reikalingumo ir iš jos palaimas mūsų tautai. Vienybės reikalingumas nutartas dalykas. Bet kalbant apie vienybę, dažniausia buvo vengiamas aptarimas iš praktikos pusės: kaip nuo žodžių pereiti prie darbų, kaip gyvenime ją inkunijus.

Skaitėme adv. M. Yčo laišką. Tėmijame atsišaukimą iš lietuvių suvažiavimo Kopenhagoje. Ragina visus lietuvius sueiti vienybėn, patariamai, tiesiog reikalaujama "nulaudyti partijinio ožiškumo ragus". Tai patarimas iš Lietuvos, Europos veikėjų. Neabejojame, kad taip, o ne kitaip prašęktu, jei galėtų, visa Lietuva, visa mūsų tauta. To turėtume paklausti. Nepaklausysime — busime menkais tėvynainiais, busime lietuvišiais, kurie tautą neužtekina brangina, momento svarbos nesupranta.

Bet kaip vienybėn sueiti, kaip ją praktikoje įvykdyti? Ir čia, rodos, nesunku, tik reikėtų "nulaudyti partijinio ožiškumo ragus". Kiekvieno sau, o ne nuo kito pradėti. Jau daugiau metai laiko, kaip visi garsiai kalbame apie Tautos Tarybą, kur žmonių išrinktieji galėtų tarties apie tautos reikalus. Nesirado tokių, kurie Tautos Tarybos idėją pasipriešintų. Beveik metai kaip gyvuoja Tautos Taryba, o apie vienybę nenustojame kalbėti. Vienybės, kaip nebuvo taip nė. Kiekvienas tik apie savo vienybę skelbia. Skelbsime, kalbėsime šimtą metų — bus tas pats. Darbo reikia, o ne žodžių.

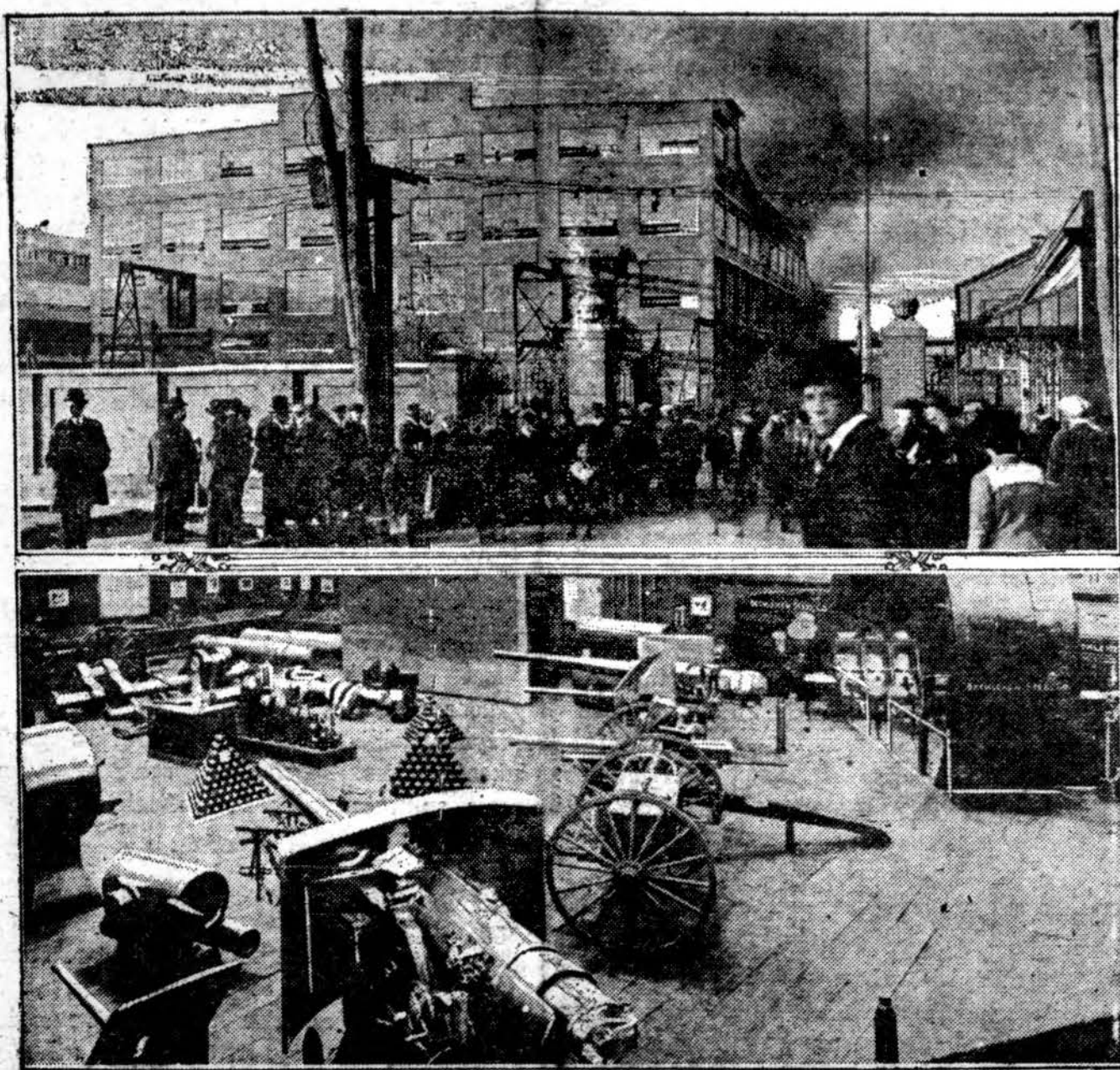
Kviesta visas centralines organizacijas dėtis prie Tautos Tarybos, išrinkti į ją atstovus. Katalikiškos organizacijos išrinko, kitos ne. Dagi atsisakė. Atsisakymo motyvų reikia ieškoti spaudoje balsuose. Vieni prašė apie klerikalus, kiti su ne užsitikėjimu dairėsi. Tas ir tas negera, tą ir tą reikėtų taisyti. Bet taisyti nėjo. Dagi nebandyta susieiti. O išbandyti verta. Sueis srovį atstovai, nesusitars — galės išsiskirstyti. Tuomet tarsime, kad vienybėn negalime ir nemokame sueiti.

Dabar vienybę, jos klausimą paliekame laikraščio redakcijoms, spaudai. Savo padėjimu, koks pas lietuvius yra, laikraščiai prie vieny-

bės neprives. Dauguma, jei ne kiekvienas laikraščio turi užsibrėžęs sau vienybę ar kitą idėjų praplatinimą. Visos laikraščio apytovos vedą prie to, kad priešingų idėjų laikraščiai turi kovoti. Laikraščiai nesutaria, reikalauja mėginti organizacijas. Išbandyti verta. Nekalbėkime apie sroves, kalbėkime apie organizacijas. Organizacijų atstovai sueis vienybėn, sueis veik visa mūsų išeivija, bent susipratusi jos dalis. Ji priguli organizacijoms. Srovė vienybės negalima. Turėtume ir savo parlamentą, vis vien ir ten srovės pešis. Bet mūsų didžiulės organizacijos suvesti, surišti galima; galimumu yra jas užkinkyti bendran tautos darban. Joms sueiti vienybėn vertėtų išmėginti. Tenelieki mūsų organizacijos kurčios ir pastarąjį Tautos Tarybos nutarimą. Ji čia paduodame.

"Priimtas adv. A. Šlakio įnešimas — kreiptis laiškais dar sykį į tų organizacijų valdybas, iš kurių buvo gauti atsakymai į pirmąjį Tautos Tarybos pakvietimą — dar sykį kviečiant išrinkti savo atstovus, užteituojančius laisvose tuos Tautos Tarybos konstitucijos §§, kur kalbama apie Tautos Tarybos bepartijviškumą ir būdą rinkimų ir ją atstovų". "Tautos Taryba svarstė klausimą mūsų srovinių santykių ir priežastis nutolimo vienos srovės veikėjų nuo kitos. Tautos Taryba, atsižūrėdama į tai, kad visi tautą mylinčių tarpe esama daugelio bendrų ir svarbių reikalų, kad dažnai vienas nuo kito atskiria ne tiek principai, kiek šurkštumas savytariuose santikiuose, kaip ypatyškose susinešimuose, taip ypač polemikoje per laikraščius; atsimerant svarbą momentui, kuris būtinai reikalauja srovinių vienybės — Tautos Taryba nutarė kreiptis į visuomenę, prašant vykinti gyvenime ir srovinių santykiuose pakantą prieš savo idėjinius priešininkus, trokštančius Lietuvai gerovės, tikrai einančius prie to tikslo skirtingais keliais".

Nustokime kalbėti sanryšyje su Tautos Taryba apie mūsų partijas, sroves. Ji yra bepartijviška, kaip konstitucijos paragrafas rodo. Ji žiūri ne srovinių reikalus, bet lietuvių reikalus. Teisėnka visos centralinės organizacijos savo atstovus. Apie sroves neapsimoka kalbėti. Kur srovė, ten peštynės, kova. Taip buvo ir bus, nes tai gyvenimo neišvengtina taisyklė.

Vokiečių žinių, spėjama, darbas: viršui deganti amunicijos dirbtuvė, apačioj vidaus kavaizda.

GRAIKIJA PANEVALIA TRAUKIAMA Į KARĘ.

SERBIJA BAIGIA GRIUTI.

Nežiūrint viso serbų kariuomenės pasižventimo, heroiško, Serbijos likimas kaip ir nuspręstas. Pamažu, bet tikrai ji baigiama prieš užimti. Toks jau šių laikų karės nuosprendis: kas turi daugiau kariuomenės, daugiau artilerijos, amunicijos, juo geresni karės įrankiai, to laimėjimas užtikrintas. Trijų tautų — vokiečių, austrų ir bulgarų — kariuomenės užpulta, Serbią neįstengia savęs apginti. Serbai turi trauktis, arba žūti. Dažniausia jie traukiasi, kartais žūna. Serbijos tragedija artinasi.

Perniek ir visos tautininkų pastangos gelbėti. Serbią joms toli, pasiekti ją reikia pereiti Graikijos žemę. Ant galo laivais kariuomenės ir amunicijos pristatymas nėra taip lengvu dalyku. Tad tautininkai nusprendė visokiais būdais veikti, kad karėn įtrauktų Graikiją ir tuo būdu gavus sau naują pagalbą.

KAS DAROMA SU GRAIKIJA.

Toji tautininkų kariuomenė, kuri per Graikiją pasiekė Serbiją, atsidūrė pavojingame padėjime. Išsismarkavę bulgarai be atlaidos tą kariuomenę spaudžia. Kol kas jie tautininkų neįveikia, bet kas žino kaip bus rytoj? Gali taip prisieiti, kad bulgarai privers

Gal ir delto negalėjome vienybėn susieiti, kad nuolat kalbėjome apie srovinių vienybę, bet permažai apie lietuvių bendrą veikimą. Mėginkime kalbėti tik apie lietuvių ir vienybę per jų organizacijas.

tautininkų kariuomenę trauktis, ją stumti. Jai kito keldio nebūtų, kaip trauktis į Graikiją. Čia tai ir iškilą visą nesupratimą. Graikija kol kas nekariauja, ji yra neutralė. Kas darytųsi, jei pasitalkininkus į Graikiją įsiverž bulgarai? Ji tuomet pasijustų, kad karė vedama ant jos žemės. Prie to ji nenori prisileisti. Su savo kariuomene ji galėtų nesileisti tautininkų į savo žemę, o tuomet jie pasijustų suremti iš dviejų pusių: graikų ir bulgarų, o gal dar ir vokiečių. Priegtam ir Graikijos pozicija neišvengiamai kalboms apie jos prisidėjimą prie bulgarų, vokiečių.

Tautininkams atsidurus į tokį neišvengiamą padėjimą, jie bando pastumti Graikiją į vieną ar kitą pusę. Kadangi Graikija daugiausia prasilaike prekyba jūreimis, tautininkai grasina sunaikinti jos visą prekybą, jei ji greitai laiku nepasakys, ką ji tikrai mananti daryti. Buvo dagi pareikalauta nuo jos arba stoti karėn arba nusiginkluoti. Viena žodžių tautininkai pradėjo ją spausti, gązdinti.

Kaip Graikija pasielgs, tikrai nežinoma. Bet tikimos, kad ji, pabūgusi tautininkų grąsinimų, arba leis kariant ant savo žemės, arba bus priversta stoti karėn prieš bulgarus. Gali būti ir taip, kad ji susikirs su tautininkais. Visgi jos pozicija greitai laiku turės paaiškėti.

RUSIJOS FRONTE RAMU.

Pastarąja savaitę vokiečiai buvo mėginę dar sykį veržties Rygos ir Dvinsko link, bet jiems nepasisekė. Jie tapo atmušti.

Galicijoje ir Valynijoje austrai su vokiečiais taip pat bandė pultis ant rusų. Iš pradžių jiems pasisekė, bet tuojau atstūmė į senas vietas. Po to visame Rujos fronte mūšių nebebuvo.

Ar rengiamasi žiemavoti ar tik taisomasi prie naujų užpuolimų — nieko tikro negalima pasakyti. Vieni tikrina taip, o kiti antraip.

PRANCŪZIJOJ TIK SAUDYMAI.

Nei tautininkai, nei vokiečiai vakaruose nedaro didelių užpuolimų. Šaudosi iš artilerijos, kasasi po žeme, deda ir sprogdina minas, vienas kitą užkabina. Dručiai apsikase, visako prisigaminę, turbūt apsisisto žiemavoti.

ITALAI VEIKIA.

Italai nenustoją veikę. Pastarame laike jie smarkiai atakavo austrų pozicijas upės Isonzo fronte. Giriasi šį-tą laimėję. Gi austrai giriasi, kad visas italų žygis nuėjęs niekais. Kaip ten nebūtų, bet austrai, nors nežyniai, bet visgi šį-tą pralaimėjo. Neveltui jie patys dabar ant italų užpuodinėja, kad atsiėmus, ką prarado. Italai sakosi atakas atmuša.

Nors kovojama, bet didelių permainingų italų-austrų fronte nėra.

Pastebėtina, kad apie taiką kalbų nė. Tautininkai nenori nusileisti ir tikisi laimėti. Vokiečiai apie taiką noriai kalbėtų, bet kol kas jie visur laimi, taigi laukia, kad tautininkai jiems taiką pasiūlytų. Karė tegalės išristi tik sekąnčios vasaros veikimui, o gal net ir kitą žiemą.

Amerikos Zinios

IŠ MEKSIKOS RIAUŠIŲ.

Generolo F. Villos kariuomenė užatakavo Carranzos šalininkus Sonoro provincijos Hermosillo miesto apilinkėse. Kol kas apie pasekmes to mūšio nieko nesakoma.

Tuo tarpu gen. Obregon, vienas Carranzos armijos vadų, su 5,000 kariuomenės ties Cananea. Villa pasiuntė priekaria gen. Rodriguezui, ginančiam Cananea poziciją, kad nepasiduotų, nes tuojas ten bus pasiūsta pagelba.

I Aqua Prieta atvežta 150 sužeistų Carranzos kariuomenės iš San Pedro mūšio laukų, kur nelabai senai buvo susikirtę villistai ir carranzistai. Villos kariuomenė taip smarkiai užatakavo prieštą, kad gen. Obregonas su visa savo kariuomene turėjo pasitraukti atgal.

Villa šiuo laiku randasi Magdalenos apilinkėje ir iš ten paduoda visiems savo generolams priekarius.

Du pulkai Dėdės Samo kariuomenės atšaukta nuo parubėžio į Fort Bliss tvirtovę.

AMERIKONIŠKA SUFRAGIETĖ.

San Francisco, Cal. parodoje tula p-lė Nora Barnes iš Chicagos sukėlė neįpasakytai daug triukšmo, kuomet parodoje apsilankė pasirėdžius su... kelnaitėmis. Aplink "sufragietę" susirinko milžiniška žmonių minia, iš kurios visi džiaugėsi p-lės Barnes vyriškumu, bet dauguma, ypač moterys, baisiai tuomi pasipiktino. Užklausta, kodėl taip keistai pasirėdė, p-lė Barnes atsakė, kad savo sunknelę pamiršus namie.

Tikrai sufragietiška!

"METRAŠTIS" 1916 M. JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS.

Yra tai veikalas, kokio lietuvių dar neturėjo. Turi 448 puslapius. Telpa apie 150 fotografijų: mūsų veikėjų, rašytojų, draugų, klubų, bažnyčių ir tt. Knyga labai graži, stora. Skaitymo įvairaus ir naudingo visiems metams. Telpa joje 15 visokių skyrių. Paliečia kiekvieną gyvenimo klausimą. Daugybė informacijų. Popiera pirmos rūšies. Sveria 2½ svaro, nemažo formato.

"Metrašcio" išleista 10,000 egzempliorių su keliais šimtais. Išleidimas atėjo netoliesia 5000 dolerių.

Ir taip:

- Popieris lešavo \$1,400.00
- Raidžių sustatymas 800.00
- Presa (spauda) 900.00
- Fotografijoms klijų padėjimas 700.00
- Redaktoriui už darbą 600.00
- Viršeliai 200.00
- Ekspresas, krasis ir kitokie dalykai 200.00
- Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija tą milžinišką darbą atliko ne del biznio, bet del žmonių gero. Po didelio apsvaistymo, kad žmonėms padarius "Metraščių" prieinamą, nutarė pardavinėti jį po 50 centų, jeigu bus užsakoma nemažiau dešimties egzempliorių ir jeigu patys užsisakytajai apsimokės persiuntimo lešas. Atskirai perkantiems bus po 75 c. L. K. Sp. Draugija kainos jokiū būdu nebegalėjo sumažinti, nes pati ant savo nebeįstų, turėtų pakelti didelius nuostolius. "Metrašcio" kaina, pardudant jį su pelnu, turėtų būti kokie \$3.00 už kiekvieną egzempliorių mažų-mažiau.
- Užsakymų gauta jau keli tūkstančiai. Kurie nori pirkti lai pasiskubina. Pasikui bus per vėlu, nes greitai išsisems visa laida.
- Orderių siuntimui adresas: REV. V. KULIKAS, 1631 W. North ave., CHICAGO, ILL.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

WATERBURY, CONN.

Ferai.

L. U. P. P. Kliubas buvo parengęs padengimui savo skolų ferus, kurie tęsėsi nuo 8 iki 15 lapkričio. Žmonių per visas ferų dienas suėdavo daug; galima tikėtis, kad ir pelno klubui liko nemažai.

Dainos.

Serodoj, lapkričio 10 d., ant ferų buvo užkviestas šv. Juozapo parapijos choras, kuris gana gražiai sudainavo keletą lietuviškų dainelių. Žinoma, dainoms prie tobulumo šio bei to truko, bet įspūdis pasiliko neblogiausias.

Teatras.

Pėtnyčioj, lapkričio 11 d. visų ferų naudai teatrališkos draugijos "Aido" nariai suėdė vienaveiksmę komediją: "Brangusai Pabučiavimas". Neteko man to teatro matyti, bet atsilankiusieji ant vakaro pasakojo, kad lošimas išėjęs gana prastas. Iš "aidiečių" galima būtų tikėtis geresnių pasekmių.

Keistas apsišėlimas.

Nors feruose dalyvavo tokiuos draugijos, kaip parapijos choras ir "Aidas", vienok be svaigalų ten neapsieita. A. laus feruose buvo, kaip vandens. Tiesa, nėra ko iš to labai stebėtis, prie klubo priklauso dauguma Waterburio lietuvių salūninkų, tad be "gardumėlių" ir negalėjo apsieiti. Bet keista, kad parapijos choras ir "Aidas" ima dalyvumą girtose pramogose. Vargiai ir Blaivininkų Susivienijimo organas "Tautos Rytas" begalės čia blaivybės idėją praskleisti, jei savieji priešais virsta.

L. D. S. kuopa padidėjo.

Lapkričio 14 dieną, vakare, įvyko L. D. S. Sąjungos 5-tos kp. susirinkimas. Prisirašė keletas naujų narių. 8 nariai prisidėjo kitam susirinkime sumokėti po \$10.00 apmokėjimui L. D. S. skolų. Žinoma, tie pinigai Sąjungai praturtėjus, bus sugrąžinta. Tikrai džiaugtis reikia iš tokio mūsų lietuvių darbininkų susipratimo, bet esama pas mus ir kitokios rūšies žmonių. Tame pačiame susirinkime keletas narių palinkėjo L. D. S. subankrutyti. Turbūt jiems dar nenusibodo "ciilikų" vergija, kad taip klaidingai protanija. — Ne, broliai, remkite kas savo, kas brangu ir nereikės nei L. D. S. bankrutuoti, nei jūsų pinigai pražus.

L. D. S. Sąjunga — tai vienišelis lietuvių darbininko kelias prie gerbuvio; "Darbininkas" tai darbininko apšvietos šaltinis, tad patys ir pasirūpinkime savo sąjunga ir organu, nes jų reikalai, tai mūsų reikalai.

Zadama rengti prakalbas.

Tame pat susirinkime nutarta parengti netolymoj ateityj prakalbas su plačiu ir įvairiu program. Sutvarkymui to dalyko išrinkta iš 4 asmenų komisija.

— Buvo taip-gi kalbama apie kooperacijos sudarymą. Bet tam dalykui mažai kas prijaudė. — Dusyk, gird, tvėrėsi ir vis sugriuvo, taip ir dabar bus. — Čia tai tikrai padaryta didelė klaida. Pačios aplinkybės verčia pagyvoti apie kooperaciją.

Valgomųjų daiktų krautuvninkai sudarė trustą, sudėjo po kelis šimtus dolerių kaucijos ir ant visa-ko kainas nustatė. Taigi dabar pas mus už kiekvieną dalykėlį prisiels

brangiaus mokėti, kaip kituose miestuose. Tokiu būdu, neturėdami kooperatyviškos krautuvės už viską turėsime 5 centais ir daugiau ant svaro mokėti.

Nuoširdžiai patarčiau waterburiečiams dar sykį gerai pagalvoti apie kooperacijos svarbą ir pamėginti tvirti. Tikrinti, kad pasekmės bus geriausios.

Jonas Jaunasis.

WORCESTER, MASS.

Tautos Fondo prakalbos.

Vietos Tautos Fondo skyrius surengė lapkričio 14 dieną prakalbas. Kalbėjo kun. J. J. Jakaitis. Vakaras buvo rengiamas tikslu nuvesti žmonėms dabartinį Lietuvos padėjimą. Kalbėtojas tą užduotį atliko kuopuokliausia, nurodymas, kokius vargus šiais laikais kenčia Lietuva, kaip lietuvių skriaudžia vokiečiai ir tt. Toliau ragino visus lietuvius prisidėti prie Lietuvos susilpimo. Užlaigiant prakalbas pranešė, kad neužlgo į Worcesterį atvažiavo kun. d-ras Maliauskis, neseniai iš Lietuvos atvykęs Amerikon.

Žmonės prakalbomis labai pasitenkino.

K. Simonaitė, rašt.

PITTSTON, PA.

Susitvėrė Lietuvių Dramatiškas Kliubas.

Pasidarbavus vietos vikarui, kun. J. Miliauskui, ir kitiems veiklesniems Pittstono lietuviams, susitvėrė čia Lietuvių Dramatiškas Kliubas, kuris žada daug laiko pašvęsti lietuvių scenos reikalams. Manoma veikti ne tik Pittstone, bet ir aplinkėje.

Jau Pittstono scenos mylėtojai ne kartą parodė šios apipielkęs lietuviams savo gabumus ir veiklumą, dabar-gi susidarius tam tikrai draugijai galima tikėtis, kad jie dar labiau praplės scenos daile tarpe lietuvių.

Lietuvių Dramatiško Klubo nariais gali būti tik turintieji sceniškus gabumus žmonės.

Korespondentas J. M.

HARTFORD, CONN.

Moteryų Sąjungos vakaras.

Mūsų moterys nepasilieka veikime vyrų užpakalyj, bet dirba, kaip imanydamas visuomeniškoje dirvoje. Hartfordo A. L. R. K. Moterų Sąjungos 17 kuopa, kad išbandžius savo spēkas, parengė lapkričio 6 dieną labai įvairų vakarą.

Vien moterų spēkomis suėdė komediją "Kas Bails" ir reikia pasakyti, kad labai vykusiai visas išėjo. Artistės: p-lė M. Gurklūtė — Jurgo Navicko, p-lė Ona Monikaitė — Aldonos Stumbitės ir p-lė P. Skupaitė — Šnibžduko rolėje atsakančiai pasirodė, geriaus negalima buvo ir tikėtis.

Aplamai visas vakaras, kad ir be vyrų pagalbos, kuogeriausia nusisekė.

Buvo sudainuota nemaža ir dainelių. Dueta "Skambančios Stygos" sudainavo p-lė M. Horodeckaitė ir p. V. Kancleris. Apart to p-lė Horodeckaitė sudainavo solo vieną anglišką dainą ir "Laivynė".

Programas susidėjo iš 25 kėselių, kurių tarpan inėjo deklamacijos, monologai ir di-jalogai.

Iš vakaro visi likosi pilnai užgnėdinti. Pelno Moterų kuopai paliko apie \$10.00.

Vakariniai kursai.

Moterys ir apšvietos srityje šitą veikia. Yra čia A. L. R. K. Moterų Sąjungos 17 kuopos įsteigta vakariniai kursai. Mokinama rankų išdirbinių kas pėtnyčių. Visoms sąjungos narėms mokslas veltui.

Ateityje tikimos daugiaus nuveikti. Pradžioje visuomet sunkiaus sekasi. Bet mūsų moterys, nežiūrint jokių kliūčių, žada iš visų spēkų dirbti savo sesučių lietuvių labui.

17 kp. Raštininkė.

WORCESTER, MASS.

Blaivininkų vakaras.

Blaivininkų susivienijimo 25 kuopa parengė gražų vakarą lapkričio 11 dieną. Sulošta gana juokingas veikalelis "Jurgis Durnelis".

Vakaras pradėta Blaivininkų Himnu, kuris sudainuotas vietos choro, gražiai išėjo. Po to klebonas, kun. J. J. Jakaitis pasakė trumpą prakalbą apie blaivybę, kviesdamas visus remti brangią blaivybės idėją. Po prakalbų buvo dar dainų, deklamacijų ir monologų. Protarpiais pasirodydavo ant estrados ir juokdarių, kurie nemažai publiką prilinksmino.

Žmonių ant vakaro prisirinko nemažai. Pelną nuo vakaro skiriama naujosios bažnyčios naudai.

Girtybės aukos.

Pas mus blaivininkų yra daug, bet dar nemažai randasi ir girtuoklystės dievačio garbintojų. Iš girtavimo, patitaiko ir nelaimių. Nelabai senai, besivaikinant viens kitą baltake, Markevičius papiovė Janušauską. Lapkričio 4 dieną ir kita nelaimė ištiko. Jokubas Buckūnas nušovė salūne Viktorą Savicką, 40 metų amžiaus vyrą. Paliko žmoną ir šeši vaikai. V. Savickas paėję iš Suvalkų gub. Kalvarijos par.

Žmogžudis taipgi paeina iš Lietuvos, kur gyvena jo žmona su keleta vaikų. Prie tos baisios žmogžudystės privedė ne kas kitas, kaip svaigalai ir blogi draugai.

Blaivininkas.

HOMESTEAD, PA.

L. K. Sp. Draugijos nauja kuopa.

Rūpesių kun. Ceponano nesenai čia susitvėrė L. K. Sp. Draugijos kuopa. Nors kuopa dar jauna, bet žymiai auga, didėja ir drąsiai žengia prie savo užduoties.

Lapkričio 7 dieną kuopa turėjo susirinkimą; prisirašė 3 nauji nariai. Nutarta gana daug svarbių dalykų. Iš svarbiausių nutarimų, — tai užsiimti praplatinimu visų katalikiškųjų laikraščių ir knygų. Homestead'e randasi nemažas lietuvių skaičius, bet lig šiam laikui niekas nesirūpino katalikiška spauda. Tik šlamštai buvo platinami klubuose.

Taigi dabar šiuomi dalykų užsiims L. K. Sp. Draugija. Jau išrinkta ir agentas, p. M. Vaiskė, kuris apsiėmė patarinti vietos lietuviams katalikiškos spaudos reikalus. Visiems mylintiems skaityti partina pasinaudoti geras laikraščiais ir knygomis, kurių bus galima gauti pas minėtąjį agentą prie lietuviškos bažnyčios ant Ann st. ir Elm Way kampo.

CAMBRIDGE, MASS.

Pavyzdingos krikščynos.

Lapkričio 14 d. pas Mykolą Augį buvo krikščynos. Nors sveteliai ir ne visai gražiai kūrėsi dalykuose pasielgė, bet visgi krikščynos neišėjo be naudos. Nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje sumesta \$7.00. Aukų po \$1.00: St. Lošis, Kaz. Bielskis, Vl. Jakavičius, Kot. Plekavičienė ir Mik. Augis; po 50c.: Aleks. Jasus, Juoz. Tamaševičius, A. Peikūnas ir Juoz. Burbulis. Visiems lietuviams tai sėkmingas pavyzdys.

Kūmas.

CHESTER, PA.

L. D. S. prakalbos.

Susilaukėme ir mes savo padangėje Lietuvių Draugijos atstovo, p. St. Šimkaus. Lapkričio 13 dieną L. D. S. Sąjungos 19 kuopa parengė prakalbas, užkviessama į kalbėtojus p. St. Šimkų. Žmonių ant prakalbų prisirinko pusėtinai, per prakalbas visi labai gražiai užsilaukė ir atidžiai klausėsi kalbėtojaus žodžių apie Lietuvos vargus.

Po prakalbų rinkta aukos nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

tuviams. Aukų šios ypates: Po \$5.00: Jon. Mikaliūnas ir Edv. Albrektas.

Po \$2.00: J. Sprindis, Mik. Navickas, Juoz. Besmenas, M. Maskaliūnas, Pet. Grietaiūnas, Pov. Aviža, Ben. Valančius, Jon. Banevičius, Juoz. V—odis, Juoz. Muraška, St. Repšis, Pet. Tumas, Jur. Ružinskas, Juoz. Stepažis, Vlad. Toliūnas, Jon. Citavičius, K. Karvelis, Gasp. Vaškus.

Jonas Leikus \$1.50.

Po \$1.00: Kot. Kupienė, J. Blažis, J. Silevičius, A. Navickas, Ant. V—uklauskas, J. Baizauskas, F. Pusvarškis, J. Matušauskas.

Iš viso aukų surinkta \$67.33. Jonas Mikaliūnas, L. D. S. 19 kp. rašt.

NORWOOD, MASS.

Iš darbininkų veikimo.

Lietuvių Darbininkų Sągoss 3-ia kuopa surengė gražų vakarėlį lapkričio 13 dieną.

Pirmiansia vietos klebonas paaiškino apie L. D. S. tikslą, nurodė jos svarbą ir visus ragino dėtis prie šios darbininkams labai naudingos organizacijos.

Paskiaus sekė dialogai. "Ateities" redaktoriaus pasikalbėjimą su darbininku" išpildė p. V. Kudirka ir P. Kučinskas; "Zemskio su žydu" pasikalbėjimą atliko p. J. Kavaliauskas ir S. Versekas. Abu dialogu išėjo visai gerai. Deklamacijos gražiai atliko pirmą syk scenoje pasirodęs P. Kučinskas.

Teatras.

Tame pačiame vakarėlyje sulaukė "Kas Bails" vienaveiksmę komediją. Artistai: p. J. Kavaliauskas, V. Seireika ir K. Akstinas merginos rolėje savo užduotis atliko gerai.

Žmonių ant vakaro prisirinko nedaug, bet labai linksmai visi praleido laiką.

"Ciilikai" krapštosi.

Mūsų miestelio "ciilikai" surengė lapkričio 14 dieną prakalbas paminėjimui 10 metinių savo Sąjungos snudriavimo sukaktuvių. Už kalbėtoją pasikvietė S. Mikelsoną iš So. Bostono. Buvo šnekta apie Rusijos revoliuciją, "ciilikų" rojų, kunigų nedorybes ir t. p.

Matyti ne kaip sekasi mūsų "draugams", nes kalbėtojas ašarodamas prašė visų katalikų eiti į jų rojų ir didinti sąjungos narių skaičių. Paskiaus ragino neprimti ir savo tarpą inteligentų, amatninkų, nes jie prapuldyt socialistų laimę, ypatinai, reikia saugotis nuo jų nenaudėlių šiuo laiku, kuomet visai arti esanti socializmo gadynė. Už kiek verstų toji gadynė randasi kalbėtojas nepaaiškino. Panašiai visa prakalba tęsėsi.

Nieko naujo nepasakė, vien tik erzėjo, kad socialistai sutverti del naujosios gadynės, naujoji gadynė del socialistų, tie del žemiško rojaus ir viskas. Jeigu dar pridėsim kalbėtojaus nepripažinimą Dievo malonių, tai iš viso vakaro ir pasiliks vien tik "ciilikų" skabaputra.

Užsibaigus prakalboms, kalbėtojas mėgino dar knygutę pardavinėti, bet labai kas pirkto tą tavorą.

Pipiras.

ATHOL, MASS.

Moteryų prakalbos.

Šv. Onos moterų draugija parengė prakalbas lapkričio 14 dieną šv. Pranciškaus parapijos pobažnytinėje svetainėje. Kalbėjo p-lė O. M. Kašėtaitė iš Montello, Mass. Atholiečiai dar pirmą syk klausė kalbėtojos moteries ir la-

bui stebėjosi, kad toki jauna mergina, Amerikoje gimusi ir augusi, taip nuosekliai pasakoją apie Amerikos lietuviškojo jaunimo reikalus. Kalbėtoja daugiaus palietė čia augusio jaunimo reikalus, nurodinėjo, kaip nagerai elgiastis jaunimas, kuris nebenori nieko bendro turėti su savo žmonėmis, gėdisi lietuvių ir ieško draugystės pas kitataučius. Daugiausia čia augusio jaunimo drauguja su pranežais, italijonais ar žydais, bet su savo broliais lietuviams nenori nei susieiti. Naudos iš tokio draugavimo, sulig kalbėtojos žodžių, jokios. Susijungimas lietuvių ar lietuvių su kitataučiais pasibaigia labai liūdnei. Tad p-lė O. Kašėtaitė ir ragino lietuvių prieš savųjų eiti, su jais draugauti ir veikti.

Prakalbos labai puikiai pavyko, visi iš jų likosi pilnai patenkintais. P-lė B. Markevičienė padovanojo kalbėtojai gražų gėlių buketą.

Po prakalbų dar buvo deklamacijų. P-lė A. Vinčiūnaitė, O. Tamašauskaitė, B. Markevičienė ir p-ni O. Losevičienė puikiai išpildė keletą eilių.

Daugiaus tokių pramogų! Gailūnas.

MONTREAL, CANADA.

Linksmos naujienos.

Pastaruoju laiku iš mūsų kolonijos mažai matosi žinių apie laikraštį, arba ir visai nesimatoma. Rodos, kaip niekas nėra, taip ir nieko neveikiama; ne, taip nėra.

Subruzd visuose kampuose lietuvių katalikai prie darbo, taipgi ir prie bažnyčios statymo. Jau keli metai kaip laukiama, kada-gi iškilis mūsų kolonijoj lietuviškos bažnyčios gražus, baltas bokštas, nušviečiantis lietuvių dvasią tarp svetimųjų. Jau daugeliui žmonių net tos kalbos apie bažnyčią įkirejo, kitas ir vilties nustojo, kad čia kada nors atsistos lietuvių bažnyčia; dauguma manė, kad tai tik tušios kalbos.

Kol žmonelai laukė, šnekėjo ir abejojo, bažnyčios sienos vis augstyn kilo ir šiandien jau baigiama bažnyčią stogu pridengti. Lauksime dabar tos dienos, kuomet atsisveikins su prancūzų bažnyčios sklepu, savoje, šviesioje bažnyčioje pradėsime Dievą garbinti.

Turėdami savo gražią bažnyčią augštoje vietoje, Sherbrooke ir Portenas gatvių kėrtėje, ištiko galėsime pasidžiaugti ir pasididžiuoti savu darbu.

Matydami prakilnaus darbo užbaigą, subruzd visuose kampuose lietuvių katalikai ir visi tik apie bažnyčią tekalba, jos reikalais tesirūpina.

Vyrūčiai, pačiupinėkime savo kišenes, o suvadė ten vieną, kitą doleriuką, paaukokime bažnyčios naudai. Tegul geras darbas kuoveikiausia įvyksta.

Aukoją bažnyčiai kas kiek išgali, kurie turi šiek tiek sutaupto kapitalo ant 3% skolina parapijos kasai.

Taip ir mūsų lietuvių, ir jos neapsileidžia. Atsidarę kuparelius skaitliuoja sutauptus pinigus ir kalba sau vienos: — na, kiek-gi čia reiks paskirti Bažnyčiai aukų, žinoma, jei duosiu daugiau, bus geriau — ir gausiai lietuvių tės remia gerą darbą.

Taip-pat daro ir mūsų katalikiškos draugijos. Lengvina jos, kaip imanydamas visiems lietuviams svarbų reikalą.

Šv. Kazimiero, šv. Onos drjos ir S. L. R. K. A. 152 kp. ir uždarbių paskiria šv. Kazimiero parapijos naudai.

Didžiausia garbė už pasekmingą gero darbo vykinimą priklauso mūsų klebonui, kun. J. Vyšniauskui, darbščiam ir sumaningam veikėjui mūsų kolonijos labui. Pasidėkojant jo energijai ir pasidarbavimams ir visų lietuvių prie bendro darbo įjudinimui, šiandieną susilaukėme tokio dalyko, apie kurį gal pirmiaus niekas ir nesapnavo.

Socialistai pakaušius krapštosi.

Mūsų socialistai pastebėjo, jog katalikai nebe juokais savo bažnyčios reikalais rūpinasi, šnairojo į lietuvių šventyklą ir, kasydami pakaušius, mąsto, kaip čia katalikams užtenktų, kad darbas niekais nu-eikty. Per kelis metelius besirūpindami katalikų reikalais, "draugai-socialistai" taip sudžiūvo, kad dabar ir liežuvio gerklė nebeapsuka. Taip juos nukankino auganti, kaip ant mielių, katalikų bažnyčia.

Ne vienas iš jų dabar bėda-voja: — rengėm prakalbas, kalbėtojus kvietėm, tokius puikius sumanytus kėlėm ir viskas užniek. Nors ir gaila vargstančių brolių socialistų, bet kas kaltas? Patys. Nagi, tik pažinūrėkite, kaip atfodo mūsų socialistų pilvo tiklųstė; pagal jų "vėros" nieko daugiaus nereikia, kaip: — prikimšai pilvą, užliejai jį rudžiu ir stenėk, sau ant "sveikatos". Pritruko kapitalo, skolink nuo drango; kaip reikia atlyginti, sakyk: — pasaulis lygybės reikalauja. O čia vėl laisvapatystė. Šeimynos nepripažįsta, ardo jas. Ar tai maža tokių atsitikimų, kad laisvos meilės apaštalas pavylijo svetimą pačią, žadėdamas jai viso pasaulio gerybes. Neretai tokios suviltos moterės paskui sako: — Jonas ne taip pamylėjo mane, kaip pirmas vyras, turiu dabar ir jam ir sau duonos uždirbti, nes Jonas laisvas vyras ir taisyvai gyvena.

Nėra ko stebėtis, kad socialistai padavoję savo gyvenimo pamatą ant tokių "linksmy" laisvų, netik negali su katalikų uola-bažnyčia kovoti, bet patys išnyksta.

Užuojauta Tėvynei.

Neužmiršta mūsų kolonijos lietuvių apie savo tėvynės Lietuvos vargus. Nors ir mažomis aukomis, visgi šelpia savo tėvus, brolius ir seseris, baisios karės nuvargintus.

Niekas nesigailėtų ir daugiau paaukoti, bet sumažėjo darbai verčia pačius pagyvoti apie rytojų.

Katalikai šelpė, kaip galėjo. Socialistai tik peikti mokojo. Nei sulūžusio centelio vargstančiai Lietuvai nepateikė.

Negaliu užlyti lietuvių Vytauto Klubo keisto pasielgimo. Nutarė paskirti iš savo iždo 100 dolerių ar daugiau nuo karės nukentėjusiems lietuviams; nepasitiki-dami T. Fondu, žadėjo siųsti tiesiog Mokslo Draugijai Vilniui, paskiau pradėjo kalbėti apie šelpimo komitetą, ant galo nutarė, kad visai nebe-reikia siųsti. Sako, palauksime kaiserio atleikiant su žepelinu, į kurį įsodinę savo kasie-rių, nuvešime aukas Lietuvai.

Darbai.

Šiuomi laiku prie karės išdirbinių darbai eina gerai, bet šiaip paprasti darbai visai sumažėjo. Darbams silpniau einant, sumažėjo ir žmonių mūsų apilinkėje, žinoma, ir lietuvių. Šiaip jau bedarbių daug nesiranda. Mechanikų, tai net ieškoma pas mus.

A. B.—s.

Skaitykite ir Platininkite "Draugą"

—Fitzgerald in St. Louis Post-Dispatch.

Nors durtuvais iš abiejų šonų suspausta, Serbija, vienok nepaliauja kovojus.

Žinios iš Lietuvos.

Padėgėliai ir jų gyvenimas.

Simbirskas. Simbirskas ir Simbirsko gubernijoje pabėgėlių daugybė. Kalba, kad būsiu apie 30,000. Be to, dar važiuoją daugybę, keli šimtai tūkstančių, iš kitų miestų: Gornio, Orlo, Roslavlės, Riežės ir k. Jau surašytų pabėgėlių jau esą: pačiame Simbirske — 328, jo apskrityje — 848, Sizranės apskrityje — 5476, Karsnės — 2,000, Altirės — 1552 ir Kurmitsko — 904. Nerašytų esą dar labai daug. Yra taip pat nemaža išsiųstų iš Vakarų krašto; tarp jų yra daug ir lietuvių. Kasdien ateina vis nauji pabėgėlių traukiniai.

Suplaukus į Simbirską daugybę žmonių ir atkėlus čia laikurios vyriausybės įstaičius, liuosų būty mieste mažne visai negalima gauti. Tikrai D. K. Tatjanos Komitetui padedant, pavyko gauti lietuviams vieni labai geri namai, skyrimum pastatyti, su 10 kambarių, labai geroj vietoje. Mokestis tikrai 800 rublių mėnesiui. Dabar galima lietuvių koncentracija. Atminius, kad būtai Simbirske yra sekvestruojami, tokie namai yra didelė gerybė.

Labai sunkus padėjimas yra išsiųstųjų. Jais niekas nerūpina, jų nieks nesiūpa. Jie tikrai badauja. Net pažiūrėti į juos baus: nuplyšę, sulyse, pamelinavę, išputusiais veidais. Jų daug miršta. Lietuvių Centr. Komiteto įgaliojimas rūpinasi, kad vietos vyresnybė leistų tiek pat šelpiti ir išsiųstuosius, kaip ir kitus pabėgėlius. Dabar yra jiems teikiama maža pašalpa, kitaip jie negalėtų nė gyvi būti. Šelpia juos ir Markevičienė vilnietė. Bet tai nedaug tepadeda: gavę vieną antrą rublį, vėl grįžta prašyti.

Visa labai brangu: cukraus svaras 27 kap., duonos sv. 8 kap. Ir tat galima gauti tik anksti rytmečiais. Dabar visi džiaugiasi greitai sulauksią prieglaudos: neberekisų šalti ir alkį kęsti.

Lovų negalima gauti visame mieste. Kalsime gultus iš lentų, dirbsime šieno prieglavės, šiaudų matrasus. Bus daug pigiau.

Reikalinga maldų knygy. Jų daug prašo, neturi iš ko melsties. Šiaip jau knygy šiek tiek yra (apie 100 egz.). Gauda iš p. Markevičienės laikraštį padalinome lietuviams. Visi puolė ištroškę skaityti.

Maža maža skaitant, lietuvių bus apie 10,000. Sarašas tautomis nedaroma, tad ir lietuvių suieškoti sunku, užvis, kad dauguma yra sodžiuose. Apskritai sakant, tikslios organizacijos dar nėra ir visos pabėgėlių šelpimo darbas dar tebetaisomas, tebetvarkomas. Miestas duoda žmogui dienai 15 kap ir 50 kap. mėnesiui. Prie tokios brangenybės su tiek pinigų išsimaitinti labai sunku. Gyvena labai susigrūdę.

Trūksta viršutinių ir apatinių drabužių. Duoną žada kepti patys pabėgėliai, nes lengviau gauti miltų, negu duonos, o gautuosiuose namuose yra dvi krosnys.

Lietuviai Prūsų valdinių per Amerikos konsnų gauna pinigų maitintis, tik pinigų jiems ir rankas neduoda, o perka maistą ir dalina. Jie labai reikalingi pinigų ir verkdami prašo jų duoti. Taip pat jie reikalingi knygy ir laikraščiu.

Darbo gauti sunku. Darbininkams moka mažą. Lietuviams, nemokantiems rusų kalbos dar sunkiau.

Lietuvių, kurie čia moka

gyventi, taip sakant lietuvių kolonijos čia nėra.

Darbuojasi lenkų, žydų ir latvių komitetai. Lietuvių jau buvo žadama sudėti į vieną su lenkais ir atiduoti prižiūrėti kunigui lenkui. Dabar lietuviai bus globojami Liet. Centr. Komiteto įgaliojimu. Padėjėjų užtels, nes iš pačių pabėgėlių yra inteligenti.

J. A.

Saratovas. Bendro lietuvių skaičiaus patirti neteko, nes nei miesto, nei žemės tams tikrų užrašų tautomis nebuvo daroma, tik šiomis dienomis pradėta tas darbas.

Tečiau yra pabėgėliams namų, kuriuose gyvena vien lietuviai. Sakysim yra vieni namai, kuriuose gyvena daugiau neg 100 vienu lietuvių. Apie šiuos namus pakalbėsiu paksliau. Visame mieste pabėgėliams bus arti 50 bendrabūčių ir, aišku, kiekviename bus ir lietuvių. Buvo nutarta, pasamdžius žmogų, apeiti juos visus ir nors aplamai, patirti, kiek iš viso yra lietuvių, bet, dėja, man iš Saratovo išvažiuojant su tuo žmogumi susieiti nebeteko.

Sodžiuose apgyvendinta jau 43,000 žmonių. Aišku, kad ir čia pakliuvo ne vienas lietuvis. Pabėgėliais rūpinasi miestai ir žemstvas. Čia kad ir nėra panašių ujimų, kaip Nižniame, tečiau šelpimo darbas tik dabar kiek tvarkingiau pradedamas dirbti.

Pabėgėliams pietų neverdama. Dalinama „pajokai“. Stotyje dižuruoja studentų medikų. Jų tikslas žiūrėti sveikatos. Darbo biure tarnauja vien rusai. Yra registracijos ir kartu pašalpos stalas. Ten viena rusė. Per pabėgėlius, apstojusius jų užrašyti ir gauti pinigų, pačios rašytojos ne nematyti. Sunkus vargėlis, kol patenki prie jos. Ir apskritai lietuvių vardas visur naujai skamba; vienur jį maisto su lenkų, kitur su latvių, o kaikur ir visai nežino.

Yra D. K. Tatjanos Komitetas. Pirmininkė vice-gubernatorienė. Duoda pašalpų, rūbų ir tt.

Grinkevičius pirmas pradėjo rūpintis, kad šalia lenkų, žydų, latvių, būtų ir lietuvių komitetas. Ir tie namai, kuriuose gyvena daugiau ne 100 lietuvių, yra Grinkevičiaus darbas. Mat, jis yra miesto dumas narys. Užtat, gal buti, jam ir pavyko juos išgauti. Namai dideli, erdvūs, švarūs. Kituose miestuose ir tokius namus sugrūstų ne 100 bet du šimtai, o gal ir daugiau. Išgavus iš miesto pinigų, iš lentų padarytos kaip ir lovos. Tuose namuose pabėgėliams yra duodami pietūs. Pasamdyla virėja iš gautų „pajokų“ pinigais, padedant ir kontroliuojant vienam, kasdien vis kitam, pabėgėliui, perka ir verda. „Pajokas“ tiesiai ir rankas neduodamas. Visi patenkinti. Tvarkos bei švarumo žiūrėti namuose yra šeimninkas. Visi tie viršininkai yra iš pačių pabėgėlių. Apatiniame gyvenime — po skliautais yra intaisyta tų namų valgykla, kurioje, kaip sako patys pabėgėliai, esą „smagu valgyti“. Viena nelaimė tos didelės šeimynos (jūs atrodo ji soti, švari, net turtinė...) — vaikneiai serga. Dar Saratovai tebevažiuojant, kelyje apsirgo vienas kitas tymais (blusinėmis) nuvažiavę į vietą apsigarino ir sveikuosius.

Sunku mūsų žmoneliams, įbauginiems, kas ir patarti; tečiau viena moterėlė buvo nusimutusi savo vaikų ligonin, bet vaikas... tuoj mirė. Vadinasi, ligoninėje vaikai miršta — nebesiūsti ten. Tad paskiau nei kunigo, nei kitų žmonių neklausė. Dauguma vaikų persirgo tuose pačiuose namuose, vienok dabar jau visi sveiksta, taisos ir po savaitės kitos bus visi sveiki.

Reikėtų dar vienu namų lietuvių pabėgėlių prieglaudai arba vaikų bendrabūčiui ir mokyklai. Grinkevičius žada ir čia padėti. Pirmučiausias reikalas — mokykla.

Kalbama, kad darbo biure tarnauja ir lietuviai, bent vienas.

Žadama pasamdinti Grinkevičiui padėjėją, kurs tam tikromis valandomis būtų Lietuvių Komiteto bute, eiti į stotį sutikti pabėgėlių ir tt., žodžiu, kad būtų visai atsidėjęs pabėgėlių darbui.

Grinkevičiaus žmona (rusė) taip pat, kiek galėdama, darbuojasi lietuviams pabėgėliams, padėdama taisyti bendrabūčius, laikyti juos švariai ir tt.

Kol kas Saratove nėra lietuvių mokytojų, nei mokytojų, nei vaikų bendrabūčių vedėdų ar šeimninkų. Isteigius mokyklą ir vaikų bendrabūčių, jie bus reikalingi.

Kievo universitetas keliamas karės metu į Saratovą. Pirmi studentų būriai jau važiuoja. Žinoma, atsirasi ir lietuvių, tada darbas bus smagiau ir lengviau dirbti.

Buvo smulkiai tarianasi apie pabėgėlių registraciją, apie sodžiuose gyvenančiųjų globojimą, apie knygyną.

Lietuviai Saratove gyvena šie: inž. Grinkevičius (M. Sergijevskaja ir Poliejskaja 56—58), dvarin. Grauzinis (Dvorianskaja 39), inž. Pr. Morkunas (Niemieckaja 27, Upravlen. Uralsk-Jeleckoj žel. dor.), gmin. teisėjas Radziukynas nuo Simno (D. K. Tatjanos Komitete), kun. Čaplikas (nuvažiavo Astrachanėn ir ten gyvena).

Lenkai čia plačiai gyvena. Mokosi keli šimtai vaikų ir jau suspėjo vieną kitą lietuviuką pritraukti, kuriuos dabar lengva dar atgauti.

Latviai gyvena sunkokai. Mano greitai laiku atidaryti mokyklą.

Kun. Potockis, lenkas; lietuviškai nemoka. Tad nors važinėti reikia kunigo lietuviu.

S.

„Liet. Balsas“.

Pabėgėlių Laiškai. (P. E. Stulginskaitė „Saulės“ kursų mokinė, pabėgusi į Vilnių su visais Vilniaus mokiniais) ir Voronežį, rašo savo dėdei Jonui Stulginskui ir Westville, Ill. apie moksleivių vargus karės metu).

Brangūs dėdės ir dėdėnos!

Aš suradau progos parašyti keletą žodžių prie savo brangių dėdžių ir dėdėnų. Gyvenu dabar Rusijos gilumoje nuo visų atsiskirta, viena, kaip paukštelė. Pernai rudenį, kaip prasidėjo karė, dėdė Aleksandras atradė man laišką kad važiuočiau į Vilnių mokyklą, — tai aš ir nuvažiavau į Vilnių ir pastojau į „Saulės“ kursų, kurie, dėl karės prieštaisyti buvo perkelti iš Kauno į Vilnių. Per žiemą mokinausi Vilnių. Nuo tėvų nors pinigų negavau, nes jau jie neturėjo iš ko duoti, viskas buvo sunaikinta, bet vis dar gaudavau nors laiškus ligi Vėlykų. Dar vis žinojau, kad jie gyvi. Nuo Vėlykų, kaip vokiečiai užleido Lietuvą, tai jau nei jokios žinios negaunu, nežinau ar gyvi ar jau po žemę užkasti. Man už lekeijas Vilnių dėdė Aleksandras užmokėjo 40 rub., o užlaikymą davė Lietuvių Komitetas, kuris buvo įsteigtas Vilnių nuo karės nukentėjusiems šelpiti. Komitetas davė užlaikymą visiems mokiniais. — Dabar gi visos mokyklos ir gimnazijos išsikėlė iš Vilniaus į Voronežį; sykiu su visais, komitetu globojama, ir aš išvažiavau į Voronežį. Vilniuje nepalikau nei vieno mokinio, visus išvežė į Voronežį.

Iš Vilniaus į Voronežį važiuojom traukiniu 6 dienas. Žinoma, tolyma tai buvo kelionė, bet gerai pasisekė nuvažiuoti. Aš dabar esu Voronežė mokinė bendrabūtyje. Mūsų mokinį iš viso yra 700 ir kaip mes važiuojom, tai del mūsų buvo paimtas visas traukinys. Voronežė nelabai blogai gyvenam. Moksles jau prasidėjo. Moksle ir užlaikymą duoda mums Lietuvių Draugija, tiksliai reikia turėti savo drabužių. Norint mums čia nieko netruksta, visgi mūsų širdys yra neramios, kad nežinome, kaip gyvena tėveliai, broliai ir visi gimines. Ar jie gyvi yra, ar negyvi? negalima sužinoti. Tėta Juozapa ir dėdė Aleksandras pasiliko Vilnių ir su jais negalima susirašyti, nes pačtas iš Voronežo į Vilnių neina. Aš dabar viena palikau Rusiją, negaliu į tėvykę nei laiško parašyti, nei pati nuvažiuoti. Skauda širdį taip vienai gyvenant, dieną ir naktį galvojau apie savočius, nei mokinis negaliu. Brangūs dėdės, gal jus dabar galite susirašyti su mano tėveliais, gal aš iš jūsų sužinuosiu apie jų likimą. Parašykite man apie tai kuogreičiausia.

Pas mus naujienos paprastos, visus karė išlaikė ir visus pusės, kaip vėjas, kad išblaško nuo medžių lapus. Lietuvos žmonės po visą Rusijos žemę papludo: tėvai nežino savo vaikų, vaikai tėvų, brolis brolio nesuieško, sesuo sesers. Kaip lapas nuo medžio nukritęs, nežino, kur jis vėjas nupus, taip ir žmonės, išbėgę iš Lietuvos, nežina kur apsisistos ir kur gaus vietą prisiglausti. Apleidę savo namus ir gimtinę, bėga į svetimus kraštus.

Nėduok, Dieve, sulaukti tokių laukų ir tokių asarų, kokių dabar mes susilaukėme. Jeigu kuomet ir sugrįšime į tėvynę, tai rasime tikrai pelenų kruvas, vien tik kapines ir dirvas mūsų brolių krauju nušlakstytas. Kad reikėtų aprašyti viską apie tėvynę, tai reikėtų rašyti dieną ir naktį, patys galbūt suprastų koks yra mūsų dabartinis padėjimas.

Rusijoje gyventi, tai ne Lietuvoj, kad buvom tarp miškų, girių. Čia liūdna: nei miško, nei krumo nesimato, vien tik plati lyguma. Žmonės labai liūdnei ir bėdnei gyvena, bažnyčių nėra. Rusų cerkvės visur kęši. Tokiam Voronežė, dideliame mieste, tėra viena bažnyčia ir tą patį mažukę. Gerai kad radome geros širdies lenkus, kurie leido savo bažnyčiose lietuviškas pamaldas laikyti; mokiniais 10 val. iš ryto lietuviškos pamaldos ir lietuvių mokinų choras gieda per mišias. Į bažnyčią einame poromis, kaip žagsys.

Rusijoje duona nelabai brangi, žinoma, daug brangesnė, kaip kitais metais kad budavo, bet dar galima pirkti. Drabužiai tai brangūs. Pirmą, kad mokesjom už šėvėrykus 5 rub., tai buvo geri, o dabar už 10 rub., nekam verti; kur pirma ploščius kainavo 12 rub., tai dabar kainuoja 30 rub.

Aš ploščių dar turiu, kur iš namų atsivežiau ir suklepė formine turu. Pernai į mokyklą kaip pastojau, nusipirkau. Čėvėrykų tai jau neturini — ir neturini už ką nusipirkti. Gal brangių dėdės neatsisakysite man sudėti nors po vieną dolerį del čėvėrykų. Man reikia kaip tik ant čėvėrykų. Atsiprašau, gal aš ir labai supikinau su tokiu prašymu. Dovanokite, mes nekalti, kad tokie laikai priejo, tiklaid brangių dėdės, neatsakykite mano to prašymo. Bukit mielaširdingi. Užtęks, daugiau neturiu ko rašyti. Sudiev, palikit sveiki! Bučiuoju visus.

Su gilia pagarba
Eugenija Stulginskaitė,
Voronežas,
31 d. rugsėjo, 1915.

Kada persikeldai

įtrink kaklą, krutinę ir apasias kojų

Doro Richter's

PAIN-EXPELLER

Tuoju apsaugoji nuo ligų ir gydo

Tikras tikrai su pažymėta marke

„IKARA“

Šis ir šis, butelukas visose aptiekose arba

stačiai nu.

P. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Phone Canal 2118
DR. A. YUSKA
LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS
1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Tel. Drovers 3082
DRANGELIS & SAPRANAS
Lietuvių Daktarai Dentistai
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.
3337 So. Morgan, st.,
CHICAGO, ILL.

Phone Drovers 780
Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakare.
DR. A. J. TANANEVICZE
Gydytojas, Chirurgas
ir Akubėras
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas
3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Yards 1532
Dr. J. Kulis
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3259 S. Halsted St. Chicago.
Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų. Specializacija: gyno limpancijos, uždegimai ir paauklėjimas vyrų ligos.

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LA SALLE ST.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3265 So. Halsted St.
Tel. Drovers 5326

Tel. Yards 1138
Lietuviškas Graborius
Sėmianius, pigiančius graborius ir tirinetojas dėl pavargėlių-naš aičių.
P. A. MAŽEIKAS
3315 Ashbur Ave. CHICAGO.

Telephone Main 53
JOSEPH MOLITOR
ARKITEKTAS
Rooms 1003-1004
167 W. Washington St. Chicago
Katalikškos Bažnyčios mano specializacija. Aš stačiu Sv. Kryžiaus Bažnyčią Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4400-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Pirmame pinigų į Banką uždegtumui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą, kasmet. Situacija pinigų ir viena dalia avieto pinigai, greitai ir teisingai, sveikint žemių pinigų maitinimo, perkame ir pardavame. Parduodame tiksliai ant vieno linijai ir krauju ir krauju, taip pat tiksliai ant geležinėlių po visą Ameriką ir Europą.
Mūsų Bankas būna visokios rūšies ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuvių visokios rūšies atskaitinimo ir reikalaujant tiksliai ir su palankiu. Tik kreditoje vėrimėtu antrai.

Plymouth National BANK
Kapitalas su pėrviršiu \$165,000.00.
Šitoji Banka prižiūroma Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėius nuo sudėty pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.
G. N. Postlethwaite, iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

Gelbekite Gimines!
per Lietuvių-Vokiečių Biurą
Visa Lietuva po Vokietijos valdžia, todėl visi laišukai ir dokumentai turi būti rašomi Vokietijų kalba, nes lietuviški laišukai cenzura neleidžia. Mes turime tiesioginius susisiejamus su Vokietijos konsulatais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoj. Mes padarome visus žemių nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Suįsiekome pražuvusias gimines ir jų turtą. Verčiame ir paršame laiškus gimines vokiečių ir lietuvių kalbose. Toliau gyvenanti prisieikite savo lietuviškai rašytus laiškus, o mes išversime vokiškai. Reikale vertimus patvirtiname Notaru antspaudu. Norinti išvesti ar parašyti laiškus turi priieiti \$1.00. Jeigu norite kad jūsų paliktas turtas Lietuvoj nepasirgūtų, tai atsiuokite tuojau. Rašdami patiesnių žinių įdeikite stempą atskatymui. Adresuokite:
Lithuanian-German Bureau
3149 So. Halsted Street, CHICAGO
Valandos vietoj lietuviams: Paprašius vakarais nuo 6 iki 9; subotomis nuo 1 iki 5; Nedėliomis nuo 10 iki 4 po pietų.

Tel. one Drovers 3226
Dr. S. A. Rutkauskas, s. Štackienė
Gydo visokias ligas
Specialistė moterų ir vaikų ligose
VALANDOS: 9—12 prieš piet; 4:30—7:30 vakare. Nedėliomis 9—12 prieš piet.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION
(KURTA 1867 M.)
PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.
TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depositus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.
Atdaras Subator Vakaris nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškollektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkitius; skolina pinigus ant įtalytų savasčių (properties).

Vyriškų Drabužių Išpardavima
Mes gvarantuojame kad sutuopsime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augščiau. Nauji ir nestimati ant orderio padaryti siutai už pusę kainos es \$4. \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelnės už \$2.50.
KUPARAI ir VALYZAI
S. Gordon
1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Atvira kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

PASKUBEKITE!
Visi, kurie tik ketinate užsisakyti „Žvirbli“, paskubėkite prisiūsti antrašius ir prenumeratas (taipogi ir „Žvirbli“ agentai), nes už kelių dienų išeis „Žvirbli“ 2 N., o 1 N. jau nebėra. Didžiai gailėsitės, jeigu pasivėlinsite užsisakyti „Žvirbli“ ir nematysite jo 2 N. Todėl paskubėkite! kurie prisiuntėte užsakymus, gausite 2 N.
Su žema pagarba
“ŽVIRBLIS”
Box 576, Forest City, Pa.

Platinkite “DARBININKĄ”
“DARBININKAS” yra leidžiamas Darbininkų Sąjungos. “DARBININKAS” eina tris kartus į savaitę; utarninkais ir ketvergais — 4 puslapių; subatomis — 8 puslapių.
“DARBININKAS” kaštuoja metams \$3.00; pusei metų — \$1.50.
“DARBININKAS” už 1 dolerį eina per keturius mėnesius.
“DARBININKO” subatinį numerį galima užsisakyti skyrium. Metams \$1.50, pusei metų — 75c.
“DARBININKAS” apsiima būti lietuvių draugijoms organu.
Draugijų nariams eity subatomis — 8 puslapių numeris už \$1.00 metams. Tik sąlyga, — kad visi nariai imty laikraštį ir įmokėtų po \$1.00. Mokesnį galima būtų sumokėti ir kas pusmetis — po 50 centų.
Kas iš narių tokios draugijos norėtų turėti visus tris savaitės numerius — turėtų dar primokėti metams \$1.25, arba iš viso jam atsiėty “DARBININKAS” \$2.25.
Adresas:
“Darbininkas”
242 W. Broadway So. Boston, Mass.

STEBUKINGOS SZLUKOS
10 LABAI GERU ŠTUKU UŽ \$1.00
Se mokesio taip žmonių nepalankinami kaip su geromis štukomis. Kuris žmogus moka geru štuku, tas vėlados prašėdžia laika linksmiai visi jį myli ir laiko geru žmogum. Tu broliai gali ir tu pati padaryti, jeigu tik nori, nes dabar susilankė geriausios progos, nes tik už 1 dolerį 10 labai geru štuku. Aš esu lietuvis, magikas ir berodidamas teatras, patyriau, kad lietuvių labai myli štukus, todėl aš dabar pasiūgiau tik už 1 dolerį paruošti 10 geriausių štukų, todėl nelauk, išsiuorderiuok tuojau, o po dienos visi manys, kad tu esi labai mandrus žmogus, arba turi vėlinas. Setuok, kurias aš jums pristain, yra labai lengros padaryti, taip kad kiekvienas, kuris tik turi rankas, tuojas padaro. Visas reikalingas prietaisai ir lietuviška pamokimka kaip tas štukas padaryti, išduodu ir padu diena kaip gausi orderį. Nusimantimo kainas aš apmok. Prisiųskit \$1, o gausit tas štukas.
JUOZAS SZLIKAS, 3281 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Chicagoje.

A. + A.

JONAS ALEKSANDRAVIČIUS.

Pėtynčioj, 19 d. lapkričio, persikyrė su šiuo pasauliu a. a. Jonas Aleksandravičius. Vėlonis buvo vienu iš senųjų Chicagoje lietuvių, nes Chicagoje išgyveno apie 22 metus. Buvo vienas pirmųjų "Lietuvos" leidėjų. Ilgą laiką dirbo p. A. Olševskio bankoje, pastarajame laike dirbo B. Nauševič Publishing Co. ofise. Amerikoj išgyveno apie 25 metus. Mirdamas turėjo 45 metus. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvių būta iškilmingų.

Rep.

PRAMOGA VIENUOLYNĖ.

Nedėlioje, lapkr. 21 d., t. y. šv. Cecilijos dienoje, šv. Kazimiero seserų vienuolynė buvo muzikalis programos. Programo būta puikūs ir įvairūs. Viskas buvo išpildyta vienuolyno auklėtinų.

Neišskaitliuojant visų turtingo programo dalyvautojų, reik pažymėti geriausius išpildytojus, o iš jų buvo pija- no skambinimas p. lių B. Nauševič ir A. Evaldaitės. Deklamacijose atsižymėjo p. lės L. Klimaitė, O. Vilkaitė ir Urbiutė.

Abelnai programas darė labai malonų išpuočių, kaip paprastai visos vienuolynės rengtos pramogos. Čia muzika, čia dainos, deklamacijos, kitokie įvairumai, viskas su tvarkyta, kad darius išpuočių, žavėjus ausį, patraukus akį. To visuomet galima laukti iš lietuviškos auklėjimo įstaigos.

M.

IŠ SIUVĖJŲ STREIKO.

Jau suvirš du mėnesiai, kaip Chicagoje streikuoja rubsiūviai. Nei darbdaviai nei siuvėjai nenusileidžia ir streikas tebesitęsia.

Nuo streiko daug kas nukentėjo, bet užvis streikuojantieji. Per tą laiką užvesta apie 1000 bilų prieš streikininkus. Apie 260 bilų pasibaigę nieku, kitos gi dar tebetardomos. Ne vienas streiklaui- žių gavo muštį, ne vienas streikuojančių policija šonus apibadė.

Praeita savaitė vienas streikierių tapo užmuštu. Policija sako, kad užmušė kiti streikieriai per klaidą. Bet kas gyvybę žmogui atėmė, nėra tikrai žinoma ir tardymai tebeina.

Buvo daug sykių kreiptasi prie majoro Thompsono, kad streikan įsimaitytų, mėgintų siuvėjus su darbdaviais sutaukinti. Siuvėjai sutiko pasi- duoti arbitražijos teismo nuo- sprendžiai, bet darbdaviai ant to nepristojo, o ir majoras kaž kodėl nuo streiko laikosi nuošaliai. Streikieriai kreipė- si, kad jiems būtų pavelyta piketuoti, streiklauišius nuo darbo atkalbinėti, kad policija nuo dirbtuvių būtų pašalin- ta. Bet jų nepaklausyta ir policija streikierius tebevai- kanti.

Kaip ilgai streikas tęsis ir ar juo bus kas laimėta — tik spėti tegalima. Bet iš abie- jų pusių užsikirtimas žymus.

K.

S. L. R. K. A. 101 KUOPOS VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

Gaila, kad nariai iki šiolai mažai tesirūpina kuopos rei- kalais ir neatkreipia atidos į tai, kad susirinkimai yra gar- sinami, kaip organai, taip ir bažnyčioj, o nariai kaip nesilaiko, taip nesilanko ant su-

s-

s-

s-

s-

s-

s-

s-

LADARINGOSIOS SAJUNGOS VISUOTINAS - PRIEŠMETINIS SUSIRINKIMAS.

Labdaringosios Sąjungos visuotinas - priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2-ą dieną (Ketverge), Dievo Apveizdos parapijos svetainėje. Susirinkimas prasidės 7:30 v. vakare.

Šiuo susirinkimu apart kuopų vyriausybės, garbės narių ir narių labdary kuopos ir prie Labd. Są-gos prisidėju- sios draugijos turi teisę sių- sti vieną delegatą, su spren- džiavimoju balsu, nuo kiekvie- no desėto savo kuopos narių. Šiame susirinkime bus rinki- mas naujos Centro Valdybos.

Povilas Mažeika,

Centro pirmininkas.

A. S. Prečinauskas,

Centro raštininkas.

ŠELPKIME LIETUVĄ AUKO DAMI TAUTOS FONDUI.

VISOSE APLINKYBĖSE.

Kiekvienoje ligoje būtina yra reikalinga visose aplinkybėse palaikyti ligonio gyvybę jėga. Jeigu jėga nuolat eina žemyn, tai labai mažai vilties tebėra pasveikimui bet jeigu mes galime sulaukyti tą puolimą žemyn ir net pradėti šokių-tokių augimą, tai mes nekuomet neprivalėme nustoti vilties. Vienu pasiti- kėtiniausiųjų vaistų virškinimo organams sustiprinti yra Trine- rio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras, kuris, pirmiausiai, išvalys iš žarnų visas išmatas ir žarnas užlaikys švarias ir paskui sustiprins raumenis reguliškai juų priedermei atlikti. Šisai vaistas pagelbės išvalydamas kraują sustiprindamas nervus, pa- gerindamas virškinimą. Aptieko- se. Kaina \$1.00. Jos. Triner Ma- nufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Trianti kunų Triner's Liniment- u reikiama išnaikinti skausmus, ti- nimus, išnarinimus, reikiama susti- printi raumenis po labai smar- kaus darbo. Kaino 25 ir 50 cen- tu, su krasos apmokėjimu 35 ir 60 c.

(Adv.)

TIK KĄ APLAIKĖME SIUNTINĮ TILŽEJE SPAUŽDIN- TŲ KNYGŲ.

- Užsiskant reikalaukite pažymint numerį ir knygos vardą:
- No. 1192. Lietuvos Gaspadinė arba pamokinimai kaip pri- gulinėiai suvartoti Dievo dovaną. Parašė žmona. Tre- čias spausdinimas 80 pusl. \$25
 - No. 560. Laisvos Valandos. Eilės. Parašė Vincas Kapsas (Dr. V. Kudirka) 15
 - No. 1120. Naujas Būdas Išmokyti Rašyti. Vadovėlis norin- tiems išmokyti rašyti be mokytojaus. Su paveikslais 10
 - No. 1121. Naujas Elementorius. Vaikams Dovanėlė. Parašė A—š — B. Ketvirtas išleidimas 10
 - No. 1127. Vaikų Draugas. Mokykloms vadovėlis. Su paveik- slais. 15
 - No. 530. Dainos Sutaistos Ant Keturių Balsų. Surinko Leon- as Ereminas. Čia tilpsta 67 dainos su gaidomis: 31 maityties balsams, 36 vyriškiems balsams, 82 pusl. Apdaryta \$1.0
 - No. 548. Kanklės. Lietuviškos Dainos 4 Balsams (vyriš- kiems) Sutaikytos. Parupino Dr. V. Kudirka. Čia telpa sekančios dainos: Sėjau Rutą; Močiutė Mano; Ant Kalno Karklai Siubavo; Šeriau Žirgelį; Ant Kalno Malunėlis; Ko Liudi, Putinėli; Oi, Eism, eism; Kur Upelis Teko; Ganau Avels; Greičiau; Žirgelis, Loja Šunes; Ei, mergelė, kur buvai, Ei, toli; toli; Kol Jaunas Nevedęs; Juodas Danguas Debe- sys; Linksma Pavasario Daina; Bernytis į Karą Jojo; — viso 18 dailių dainelių 25
 - No. 549. Kanklės. Lietuviškos Dainos 4 Balsams (vyriš- kiems) Sutaikytos. Parupino Dr. V. Kudirka. II dalis. Čia telpa sekančios dainos: 1. Vai aš pakir- sčiau, 2. Ant tėvelio dvaro, 3. Vai dariau lyseles, 4. Ant tėvelio didžio dvaro, 5. Vai tu mano mielas, 6. Siuntė mane motinėle, 7. Atė rudenis užsalo, 8. Lėk sakalėli, 9. Saulėlė nusileido, 10. Karvelėli, 11. Oi laksto vanagėlis, 12. O kur tu eisi, 13. Subatos vakarėlį, 14. Važiavau lauką, 15. Vai kleve kleveli, 16. Pas motinėle, 17. Močiutė mano, 18. Tu mano motinėle, 19. Ne bile pievoj, 20. Bėgk žirgelį, 21. O kaip mes ejom, 22. Oi ruta rutele, 23. Brolelis ant dvaro, 24. Brolelis ant dvaro, (su prit. fortep.) 35

Užsakymus siųskite adresuojant:

DRAUGAS PUB. CO., 1800 W. 46th st., CHICAGO, ILL.

Gerb. Kunigams!

Malonu mums pranešti, kad "Draugo" knygyne galima gauti Kalėdų Dovanos labai gražių naujausio leidimo Kalėdinių Paveikslėlių su lituviškomis malde- lėmis. Po daug imant specialė kaina. Reikalavimus išpildome viečiai.

Gerb. Vargoninkams!

"Draugo" Knygyne galima gauti plotkoms ko- pertų su pasveikinimais Šv. Kalėdoms. Reikalaujant atspaudžiam vargoninko vardą. Kaina ant užklausi- mo, sulyg skaitliaus ėmimo.

KALEDINES ATVIRUTES

Labai dailios Kalėdinės atvirutės del siuntinėjimo giminėms ir pažistamiems pasveikinant su Švi Kalė- domis, gaunama "Draugo" Knygyne. Kaina 5c. už 2, tuzinas už 25c. su prisutimtu.

Pirma negu pirsite
Kalėdoms Dovanas

Ateikit ir peržiūrėkit mūsų
diemantų, 14 K. laikrodėlių
ir žiedų setus; taipgi si-
dabro dalykus ir laikro-
džius.

Pinigai gražiname, jeigu
esate nepatenkinti.

S. A. Iglowitz
4641 So. Ashland Ave.
Tėmyk numerį!

Sąmoninga gaspadinė
visada turi savo namuose buteliuką
Dro Richter's
PAIN-EXPELLER
Neabejojantis būdas įtrinimui nuo
skaudėimo Reumatizmo, persišal-
dimo, išnarinimo ir tt.
Tikras tikslas su pažymėta marke
"IKARA"
25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

REIKALAVIAS.

Reikalinga tuojaus lie-
tuvaitės pardavėjos į visus
departamentus. Gera mo-
kestis.

Atsiskaukite:

ATKINS & FREUND,
4805 & 4813 S. Ashland ave.

DIDEDIS FIGUMAS.

Delei pinigų stokos pigiai par-
siduoda medinis namas. Gyveni-
mas 5 šeimynoms po 4 ir 3 kam-
barus. Patogiais intaisymas.
Namas ant akms pamato.
Nuomos atneša kas mėnuo po
\$43.00.

Kaina \$2,400.00. Inesti reikia
\$1,800.00.

Visais reikalais kreipkitės pas
savininką.

Joe. Blaszczyk.
1211 W. 47th st.,
Chicago, Ill.

MUSŲ metodą išmokinsime jus an-
gų kalbą labai trumpame laik.
jūsų name arba kitaose dienomis
bei vakarais. Rašyk prašymą. Dovanai
American School of Languages
1731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

Reikalaukite!

Kiekvienas gaus dykai
didelį "Draugo" Knygyno
Kataliogą. Prisiųskite savo
vardą ir pilną aiškų adresą.

Adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

REIKALAUJAM, gerų ir teisingų
vyrų, kaip reprezentantų po visus
miestus ir miestelius. Geras uždarbis
geriems vyrams, galima dirbti dienų-
šis savo paprastą darbą ir galima už-
dirbti gerus pinigus vakarais, ir ki-
tais atliekamais laikais nuo paprasto
darbo. Atsiskaukite ypatingai ar ver-
laiška, o gausite visas informacijas
ir tikrus davusius.

Arkansas Farms Company
JOHN D. SIMANOWSKI,
239 Railway Exchange Bldg.
CHICAGO, ILL.
Phone Wabash. 361

Reikalauju Agentų Conecti-
cut valstijoje dirbti prie In-
surance Co. Algą mokame
nuo \$25.00 iki \$50.00 dolerių
į savaitę. Atsiskaukite:

J. R. GAYSON
Manager for Conn.
647 Main st.,
Hartford Conn.

Bell

System

Jus sutaupinat čielą dieną, var-
todami telefoną. Gauti atsaky-
mą nuo artimiausio Jusų kores-
pondento reikalauja mažiausia
dvidešimt keturių valandų laiko. Te-
lefonas atneša greitą atsakymą.
Jis duoda progą protams susi-
durti tiesioginiu balsu-su-balsu
sujungimu.

Bell Local ir Long Distance Linijos jungia visas
Vietas Suvienytose Valstijose ir Kanadoj.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Nepaprasti Bargenai

PETNYČIOJ ir SUBATOJ.

Flanelės Sejonas

Padarytas iš storos geros
flanelės, gražiai ruožutas.
Visados 48 c. vertės tikai
už

25 c.

Vyrų Svederiai

Stori, pažymėtinai svederiai,
98c. vertės, vien tik už ..

45 c.

MOTERIŠKOS KEPU- RAITĖS.

Vilnonės moterų la-
mergių kepuraitės.
Ypatingas bargenas ..

15 c.

MERGINŲ SVEDE- RIAI.

Visas vilnų, geras sve-
deris, \$2.09 vertės tik
už

\$1.79

SPECIJALIAI

3 dešės Lighthouse

valytojo tikai

10c.

Taupnyčia

DYKAI

PLUNKSNOS

Svariai nuvalytos. 45c.
vertės, tik šiam išpa-
davimui.

29 c.

Ceratos

Gražiai išrašytos ir baltos
šitame išpardavime tikai.

10 c. jardas

VAIKAMS UŽKLODES,

mėlynos ir ružavos. 49c.
vertės tikai

27 c.

Pirštinaitės

Visų spalvų ir didžio vaikų
pirštinaitės

5 c.

Vaikų apatiniai drabužiai
visokio didžio kiekvienas..

15 c.

Krautuė atdara visais vakarais.

Taupyk Musų Štampas

WEINER & LOWY

1800 W. 47th Street

Kampas Wood Stree.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina
tikėjimo klausimus, atsako į visokius užpildinėjimus ant
Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių doros apysakų — trumpai sakant
rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartu į mensesį
Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.
Redakcijos adresas:
1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

\$500.00 NEBUVĖS PASIULYMAS -- \$500.00 ATLYGINIMO DYKAI!

FREE

20-YEAR GUARANTEE

24K GOLD FILLED

\$500.00 duosim dovany kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti, prieš mūsų nebuvoję pasiūlymą, pardavinėjo ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled ant 20 metų Garantuotą Laikrodėlį pigiau, negu mes ir davė 31 prezenta prie laikrodėlio DYKAI, tai tam duosim \$500.00 grynais pinigais už tai. O plant mūsų ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled Laikrodėlius, garantuotus ant 20 metų, kolabiansiai praplatinti, darome dar nebuvoję pasiūlymą, nes parduodam tuos brangius laikrodėlius tik už \$6.75 ir prie kiekvieno laikrodėlio 31 angščiū patalpinta prezenta duodame visai DYKAI. Taigi kas mums prisiųs savo tikrą adresą, gykin su šiuo apkelbim ir 25 centus pridokto stampomis arba kvoteri, tai mes išsiųsim jam tuojaus ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled laikrodėlį, garantuotą ant 20 metų, su geriausiu tos rūšies mechanizmu pasauli, ir prie kiekvieno laikrodėlio duosim angščiū parodyta 31 prezenta visai DYKAI, kaip seka: Rotežėlių su kabliuku, Žiedą, Pypkę, Branzalieta, (miniature) Branzalieta su laikrodėliu, Spinkų setą, 32 cal. (model) Revol- verį, Britvą, Armoniką, Kryžinuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, importuotą atdara (model Laikrodėlį, Durtklą, skūrinį tabakui krep- šelį, nikelinę Dėžutę del dogtukų, (miniature) Budniką laikrodėlį, Sirdžinuką su rėtelėliu, miniaturę) Žiūrą. Kada atneš tau į namus Laikrodėlį ir prezentių būti užgandintas, tai užsimokėsi likusius \$6.50, taipgi 30 centų už prezentių persiuntimo išlaidas. Jeigu laikrodėliu yra ant 21 akmenio 14 K. Gold Filled, garantuoti ant 20 metų, ir mes laike tu 20 metų mūsų laikrodėlius patalioam arba apmainom ant kitų visai DYKAI, prisintus mums tik 25 centus ant persiuntimo išlaidų. Taigi, pirkdamas iš mūsų laikrodėlį, visaiškai nieko nerizikuoj. Iš Kanados visus pinigus reikia prisiųsti iš karto. Adresuok aiškiai taip: Dept. 188 (Fifth Ave.), NEW YORK, N. Y.

UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg